

Vili Kurrenpoika ja Kyösti Karju

© Minna Riikka Järvinen

Eräänä iltana olimme tulossa kotiin mökiltä, kun äiti survaisi äkkiä jarrun pohjaan. Auto kumarsi jarrutuksen voimasta. Onneksi turvavyöt pysäyttivät alkaneen ilmalennon ja liimasivat meidät istuimiimme. ”Orava” puuskahti äiti, kun olimme selvinneet ensijärkytyksestä. ”Tuommoisia ne aina ovat. Ensin ryntäävät tielle ylittääkseen sen, mutta säikähdettyään vaihtavat suuntaa. Menisivätkin sinne mistä ovat tulleet, mutta ei. Ryntäävät hätäpäissään uudelleen tielle”, jupisi äiti vielä säikähdyksestä kiukkuisena. ”Aina, kun näkee oravan, pitää hiljentää vauhti pois, mieluummin pysäyttää kokonaan”, äiti päätteli jo lauhtuneena.

Tätä puhuessamme kukaan ei huomannut, että katajan takaa meitä katseli tumma hahmo. Syöksyhampaat erottuivat vain vaivoin varjoista. Hahmo jupisi hiljaa: ” Ei ole oppi vielä mennyt Vilin päähän, oli päästä hengestään.” Sitten se kääntyi ja rymisteli metsän kätköihin. Sorkat painoivat jälkensä pehmeään sammaleen.

Seuraavana aamuna mökkitien vaaratilanne oli jo unohtunut. Oli suuri päivä. Minua jännitti vietävästi. Olimme jo kesän ajan käyneet monta kertaa harjoittelemassa reittiä ja sen varrella muistettavia asioita, mutta tänään se alkaisi oikeasti: koulu! Harjoitukset olivat takana, nyt pitäisi osata. Vaikka äiti tulisikin saattamaan, hän vain varmistaisi, että osaisin itsekin varoa vaaroja ja olla tarkkaavainen.

Samaan aikaan metsässä oli koolla eriskummallinen kokoontuminen: Jäniksenpoikia, metsäkauriinvasoja ja oravanpoikia, keitä nyt sattui olemaankaan. Koko metsän nuori polvi oli koolla, myös eilinen ryntäilijämme Vili. Kaikki istuivat hiirenhiljaa, sillä Kyösti Karju oli pahalla päällä. Vaikka Kyösti oli kuinka teroittanut, miten tielle tultaessa on käyttäydyttävä, Vili oli silti ollut vähällä jäädä auton alle. Vilin onni oli se, että autoilija oli ollut varovainen ja jarruttanut heti Vilin nähdessään.

Sivummalla seisoskeli myös Kyöstin emäntä Amalia Karju os. Lemmikki ja seurasi tilannetta hieman jännittyneenä. Se tunsu miehensä hurjan luonnon, jos se sille päälle tuli. Pahimmillaan Kyösti oli ollut kovimman luokan laitataklaaja ja hurjapää, jota ei mikään mittelö tai voimainkoitos lannistanut. Se vain puski eteenpäin. Nuorempana Kyösti oli ollut vähän tyhmänrohkeakin, ylimielinen turhien riskien ottaja. Nykyisin se oli kuitenkin ymmärtänyt suunnata voimansa viisaammin ja harkitsevammin. Nytkin sillä oli edessään metsän junioriväki, jolle se opetti elämässä selviytymisen taitoja, ei vähiten pärjäämistä ihmisten ja niiden kulkupelien kanssa.

Vaikka Kyösti oli vielä nyreissään, se karautti kurkkuaan ja alkoi kertoa: ”Kuulkaapa mukulat. Kun minä olin vielä raitapaitapoikanen, meillä oli tapana juosta kaikki äidin porsaat sen perässä. Äiti meni edeltä ja me porsaat töpseli edellä menevän saporossa kiinni yhtenä jonona niin pitkälle kuin maailmaa riitti ja ylikin [Kyöstillä oli taipumusta kevyeen lioitteluun]. Villisioille, jotka elävät erämetsissä, se sopikin hyvin. Emakon perässä oli maailman parhaassa turvassa. Hyvinhän sitä olisi pärjätty niinkin, ellei olisi jouduttu lähtemään metsästäjää pakoon toiselle seudulle, jossa metsät olivat pieniä ja peltomaiden pilkuttamia. Teitä risteili sinne tänne, koiria ja niiden ulkoiluttamia ihmisiä, vihreätakkisia metsässäkuleksijoita, joiden hihansuissa näkyi naalinkuvia. Silloin äiti kertoi meille, että jonossajolkottaminen loppuu nyt. Jokaisen olisi itse katsottava, että väistää ihmisiä ja niiden kulkupelejä. ”Tietä ylittäessä on jokaisen huolella katsottava, ettei sillä kulje ihmisen

peltipelejä tai muita hyrisijöitä, ennen kuin lähtee yli. Äiti lupasi, että siitä, joka noudattaa näitä sääntöjä ja ohjeita, voi tulla ritari jo ammin aateloituun metsän ylimpien sankareiden joukkoon, Raitaritariksi. Raitaritarien merkinä on tämä vaakuna. ” Ja Kyösti nosti ylpeänä esiin vaakunakilven, jossa komeili villisian pää sydämällä ympäröitynä. ”Tiedättekö mukulat, miksi tässä vaakunassa on sydämiä?” Kyösti jyrähti. Vastausta odottamatta se jatkoi: ”Sydämet tarkoittavat sitä, että aateluus myös velvoittaa. Siinä on sydän jokaista hyvettä varten. Yksi velvoittaa aina huolehtimaan pienemmistään, on turvattava ja opettava turvallisista metsäpoluista ja ihmisten teistä ynnä muista asioista. Toinen sydän on ystävyydelle. Jos te harjoittelette utterasti, ja noudatatte hyveitä, teistä tulee jonain päivänä Raitaritareita. Sinustakin Vili Kurrenpoika!” totesi Kyösti Karju hieman terävästi. ”Jonain päivänä voitte pukea yllenne Raitaritarien tunnukset. Sitä ennen teidän on opittava kaikkien neljän sydämen salaisuudet. Kahdesta jo kerroinkin. Teidän on kuitenkin itse selvitettävä, mitkä ovat kaksi viimeistä hyvettä.”

Lopulta olimme äidin kanssa valmiita lähtöön. Koulureppu oli vielä kevyt, mutta odotin innolla, mitä saisin kerätä siihen. Käännyimme kotiovelta kadulle ja kuljimme kohti koulua. Lähestyessämme koulua huomasin jotain tavallisesta poikkeavaa: suojatien lähellä oli mustavalkoraidallisiin tuomaripaitoihin pukeutuneita ihmisiä. Kun tulimme lähemmäs, yksi heistä tuli luokseni. ”Tulepas, mennään yhdessä suojatien yli”, hän sanoi. ”Vaikka tässä on suojatie, muista aina katsoa vasemmalle ja oikealle ja varoa autoja.” Kulkiessani hänen vierellään huomasin paidan rintamuksessa logon. Siinä oli kuva villisiasta, jota ympäröi sydämien kehä. Logon tekstissä luki Raitaritarit.